

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
بیمارستان برکت فاطمه الزهرا (س) مینودشت

انواع پسماند های تولیدی بیمارستان و تعاریف آنها

تاریخ بازنگری بعدی: مرداد ۹۸	شماره بازنگری: ۰۱	تاریخ بازنگری: مرداد ۹۷
------------------------------	-------------------	-------------------------

تعریف	نوع پسماند
پسماند عادی ویژگی های مشابه با پسماند شهری داشته و شامل پسماند آشپزخانه، بخش اداری، استیشن پرستاری محوطه و بقایای مواد غذایی و پلاستیک و کاغذ و... در بخش های بستری می باشد	پسماند عادی
پسماند های عفونی مضمون به داشتن عوامل بیماریزا به مقدار ویا با کیفیتی است که در میزبان حساس موجب بیماریزایی شوند. این رده شامل کشت های آزمایشگاهی، پسماند های ناشی از عمل های جراحی و سایر مواد و تجهیزات آلوده به خون یا دیگر مایعات بدن می باشد	عفونی پسماند
پسماند های تیز و برنده اقلامی هستند که قادر به ایجاد زخم از قبیل بریدگی یا سوراخ شدگی بوده و شامل سوزن ها تیغه چاقوی جراحی و دیگر تیغه ها ست های انفوزین اره شیشه شکسته می شوند. این دسته از پسماند ها فارغ از عفونی بودن به عنوان پسماند های عفونی و تهدید کننده سلامت تلقی شد و در ظروف محکم و مقاوم Safty Box دفع میگردند.	پسماند تیز و برنده
پسماند های دارویی عبارتند از داروهای تاریخ گذشته، مصرف نشده واکسن ها و.. که دیگر نیازی به آنها نیست و باید به نحوه مناسبی دفع گردند. همچنین ظروف محتوی آنها مثل بطری ها و قوطی ها و ویالها و ابزار های آلوده به آنها مانند دستکش و ماسک و لوله های اتصال و.. نیز جز این دسته محسوب می شوند	پسماند دارویی
پسماند های شیمیایی شامل مواد جامد مایع و گاز های شیمیایی که به منظور اقدامات تشخیصی و درمانی و همچنین ضد عفونی و گند زدایی ابزار و سطوح به کار می روند. همچنین ظروف محتوی و ابزار آلوده به آنها می باشد	پسماند شیمیایی
پسماند های دارای فلزات سنگین مثل جیوه یا کاد میوم	پسماند فلزات سنگین
پسماند های حاوی ظروف تحت فشار مثل گاز های هوشبری اکسیژن و هوای فشرده و برخی دارو هایی که به صورت اسپری مصرف می شوند در این دسته قرار می گیرند	ظروف تحت فشار
این رده شامل اعضاء و جوارح و بافت های جدا شده از بیمار می باشد	پسماند پاتولوژیک
پسماند های ژنوتوکسیک به آن دسته از پسماندها اطلاق می شود که دارای اثر قطعی یا احتمالی سرطانزایی بوده و یا باعث جهش ژنی می گردند. این دسته شامل دارو های سایتو توکسیک و دارو های کار بردی در بخش شیمی درمانی و همچنین برخی مواد مورد استفاده در آزمایشگاه های تشخیصی ویا برخی استریل کننده ها می باشد.	پسماند های ژنوتوکسیک

								*	محوطه، راهرو ها سالن های انتظار و ورودی های ساختمان
5-منطقه پشتیبانی و خدمات									
				*				*	لاندری
				*				*	استریلیزاسیون مرکزی
				*				*	انبار
								*	آشپز خانه
				*		*	*	*	سرد خانه جسد
*				*				*	تاسیسات

لیست پسماند های خطر ناک تولیدی بیمارستان به تفکیک بخش های تولید کننده:

زمان	ICU	داخلی	CSR	داروخانه	رادیولوژی	تست و روش	سونوگرافی	درمانگاه	آزمایشگاه	اتاق عمل	زایشگاه	افغانال	جراحی	اورژانس	CCU	پسماند های بیمارستانی ویژه
									*							محیط کشت میکروبی آزمایشگاه
	*	*						*		*	*		*	*	*	باند های آلوده به خون
	*							*		*	*		*	*	*	نخ بخیه آلوده و مصرف شده
	*	*								*	*	*	*	*	*	کیسه ادرار
													*	*		کیسه استوما
	*	*								*	*		*	*	*	سوند ادرار و سوند رکتال
	*									*	*		*	*	*	لوله تراشه - لوله ساکشن
		*								*			*	*		همو واگ
										*			*	*		بک کلستومی
	*	*	*							*	*		*	*	*	AirWay
	*	*	*					*		*	*	*	*	*	*	گان وزیر انداز
	*	*	*		*					*	*	*	*	*	*	لباس های یکبار مصرف
	*	*	*							*	*	*	*	*	*	کل پسماند اتاق ایزوله
	*	*	*						*	*			*	*	*	کل پسماند های بخش عفونی
	*									*			*	*	*	چست با تل Chest Bottle
	*	*	*							*	*		*	*	*	ست سرم
	*	*	*							*		*	*	*	*	اکسیژناتور
	*									*			*	*	*	تراکستومی
	*	*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	ماسک
	*	*	*	*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	دستکش استفاده شده
	*	*	*							*		*	*	*	*	کانولای آنژیوکت
	*	*	*							*	*	*	*	*	*	میکروست
									*							نوار ادرار استفاده شده
									*							پسماند های کشت بافت
									*							ظروف یکبار مصرف حاوی کشت میکروبی
									*							نمونه، پلیت و لوله های حاوی آن

*	*	*							*	*	*	*	*	*	سرنگ
*	*	*							*	*	*	*	*	*	نیدل
									*	*	*	*	*		اسکالپ
									*		*		*		سوزن اسپینال
*	*	*							*	*	*	*	*	*	سوزن آنژیوکت
	*	*							*	*	*	*	*	*	ست انفوزیون
*	*	*							*	*	*	*	*	*	پوکه آمپول
*	*	*							*	*	*	*	*	*	ویال دارویی شکسته
									*	*		*	*		چاقو و تیغ جراحی
*	*	*					*		*	*		*	*	*	تیغ بیستوری واره
		*							*	*		*	*	*	اسکالپ
								*							لام ولامل آلوده آزمایشگاهی
*	*	*						*			*	*	*	*	لانست
*	*	*								*	*	*	*	*	ترمومتر های شکسته
*	*	*						*	*	*	*	*	*	*	شیشه های شکسته سرم وفر
									*	*	*	*	*	*	آورده های خونی و دارویی
*	*	*		*		*		*	*	*	*	*	*	*	دارو های تاریخ مصرف گذشته
*	*	*							*	*	*	*	*	*	قوطی ها و شیشه های دارویی
*	*	*							*	*	*	*	*	*	ظروف خالی دارویی
								*							معرف های آزمایشگاهی
								*							حلال ها
					*										محلولهای ثبوت و ظهور فیلم راد بیولوژی
*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	مواد گند زدا وضد عفونی کننده تاریخ گذشته ویا غیر لازم مثل آب ژاول اسید کلرید ریک (جوهر نمک) ساولن محلولهای ضد عفونی کننده دست وایزار بتادین والکل اتیلیک
*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	لامپ های فلورسنت
															مواد پرتوزا مثل تکنسیم
									*	*			*		بافت های جدا شده از بیمار
									*	*			*		اعضاء و جوارح جداشده از بیمار

نوک تیز و برنده

دارویی

شیمیایی خطرناک

پرتوزا

پاتولوژ

										*							فرمالین
										*							دارو های مورد استفاده در شیمی درمانی
																	ابزار آلوده به دارو های شیمی درمانی
*	*	*								*	*	*					دارو های سرطانزای احتمالی مانند کلرا مفنیکل ،مترو نیدازول ، اگزاز پام،فنو بار بیتال،فنیتوئین پرو ژسترون
*	*	*								*	*		*			*	باتری های دارای کادمیوم
																	دارو های حاوی آرسنیک
*		*	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	لامپ های فلور سنت
*	*	*					*		*	*	*	*	*		*	*	سیلندر گاز
		*					*		*		*	*	*		*	*	قوطی های افشان
*	*	*		*							*	*	*	*	*	*	دارو هایی که به صورت اسپری مصرف می شوند مانند برونکو دیالاتور ،بکلو متازون ،اینرال ،تیلاد

ژنوتوکسیک

فلزات

ظروف تحت فشار

لیست پسماندهای خطر ناک تولیدی بیمارستان، اقدامات محافظتی ونحوه مقابله با خطرات احتمالی :

نوع پسماند	نام	اقدامات لازم						نوع پسماند	
		آتش سوزی	پاشی به پوست	پاشی به چشم	استنشاق	بلعیدن	نشت		
اثرات زیست محیطی	نحوه حمل و انبارش	وسایل حفاظت فردی	دفع ضایعات						
آلودگی میکروبی و احتمال بیماریزایی	محیط کشت های میکروبی آزمایشگاه، باند های آلوده به خون نخ بخیه آلوده و مصرف شده ، کیسه ادرار، کیسه استوما، سوند ادرار و سوند رکتال، لوله تراشه ، لوله ساکشن، هموواگ ، بک کلستومی، AirWay ، گان وزیر انداز ، لباس های یکبار مصرف ، کل پسماند اتاق ایزوله ، کل پسماند بخش عفونی ، چست باتل ، ست سرم ، اکسیژناتور، تراکستوم ، ی ، ماسک ، دستکش استفاده شده ، کانولای آنژیوکت ، میکروست ، پسماند های کشت بافت ، ظروف یکبار مصرف حاوی کشت میگروبی ، نمونه پلیت و ...	شستشو سریع با آب فراوان وضد عفونی	شستشو سریع با آب فراوان وضد عفونی	-	-	شستشو محل با آب و دتر جنت و گند زدایی	ماسک ، دستکش ، لباس کار	دفع در کیسه زرد رنگ برچسب گذاری شده و بی خطر سازی در دستگاه اتوکلاو	حمل توسط بین یا گاری مخصوص زباله های عفونی و نگهداری تا حداکثر 48-72 ساعت در محل نگهداری موقت زباله های عفونی

بازو برنده

پانویزیک

شیمیایی - دارویی

نیدال، اسکالپ، سوزن اسپاینال سوزن آنژیوکت، ست انفوزیون، پوکه آمپول، ویال دارویی شکسته شده، چاقو و تیغ جراحی، تیغ بیستوری واره اسکالپ، لام و لامل آلوده آزمایشگاهی، لانتست، شیشه های شکسته، سرنگ، ترمومتر شکسته، سرم و فرآورده های خونی و دارویی

بافت های جدا شده از بیمار

اعضاء و جوارح جدا شده از بیمار

داروهای تاریخ مصرف گذشته، قوطی ها و شیشه های دارویی و ظروف خالی دارویی

الکل اتانول

آب ژاول

اسید استیک

در صورت تماس با پوست و ایجاد زخم و خراش بلافاصله محل زخم شستشو با آب و استفاده از ضد عفونی کننده و حادثه به مسول مربوطه گزارش شود

شستشو سریع با آب فراوان و ضد عفونی

شستشو سریع با آب فراوان

استفاده فوری از کیسول شستشو با آب فراوان شوی چشم

شستشو محل با آب و دست جنت و گند زدایی

مراجعه فوری به پزشک

شسته شو دهان با متوقف نمودن نشت

دفع در SaftyBox x برچسب گذاری شده و بی خطر سازی در دستگاه اتوکلاو و تحویل به شرکت به منظور دفن

دفع به همراه زباله های عفونی دفن در گورستان طبق موازین شرعی

دفع در کیسه سفید رنگ برچسب گذاری شده و بی خطر سازی با محفظه سازی توسط آهک و تحویل به

ماسک، دستکش، شلوار و لباس کار مناسب

ماسک، دستکش، شلوار، لباس کار

ماسک، دستکش، شلوار، لباس کار مناسب

انتقال به محل ذخیره موقت زباله های عفونی پس از پر شدن حداکثر 3/4 Safty Box

شرایط حمل و نگهداری زباله های عفونی

سرد خانه

جمع آوری هفتگی

آلودگی میکروبی و احتمال بیماری زایی

امکان آلودگی خاک و آب و خطر زایی برای موجودات زنده

			شرکت به منظور دفن (مایعات ابتدا رقبق سازی شوند)	وشستشو محل با آب فراوان	آب و مراجع ه فوری به پزشک	با آب فراوان و مراجع ه فوری به پزشک	و خارج کردن لباس های آلوده و مراجع ه به پزشک	آتش نشانی، دور کردن مواد آتش زا از محیط، ترک محل	هیدروکسید سدیم	زایلون
									اسید سولفوریک	
									اسید کلرید ریک	
احتمال ایجاد نقص ژنی و ایجاد سرطانزایی در جمعیت در معرض	جمع آوری روزانه	ماسک، دستکش، لباس کار مناسب	دفع در کیسه مخصوص برچسب گذاری شده و بی خطر سازی با محافظه سازی توسط آهک و تحویل به شرکت به منظور دفن	جمع آوری با دستمال و دستکش و دفع دستمال های آلوده به همراه بقایای مواد ژنوتوکسیک	جمع آوری با دستمال و دستکش و دفع دستمال های آلوده به همراه بقایای مواد ژنوتوکسیک	مراجعه فوری به پزشک	-	فرمالین، داروهای سرطانزای احتمالی مانند کلرا مفنیل، مترو نیدازول، اگزاز پام، فنو باربیتال، پروژسترون، فنی توئین و...	ژنوتوکسیک	
امکان آلودگی خاک و آب و خطر زایی برای موجودات زنده	جمع آوری هفتگی	ماسک، دستکش، لباس کار مناسب	دفع در کیسه سفید رنگ برچسب گذاری شده و بی خطر سازی با محافظه سازی توسط آهک و تحویل به شرکت به منظور دفن	جمع آوری با دستمال و دستکش و دفع دستمال های آلوده به همراه بقایای مواد ژنوتوکسیک	جمع آوری با دستمال و دستکش و دفع دستمال های آلوده به همراه بقایای مواد ژنوتوکسیک	مراجعه فوری به پزشک	استفاده فوری از کپسول آتش نشانی، دور کردن مواد آتش زا از محیط، ترک محل	قوطی های افشان، سیلندر گاز، و داروهایی که به صورت اسپری مصرف می شوند		ظروف تحت فشار

تهیه و تنظیم:

محبوبه میرشکاری

کارشناس بهداشت محیط